

ÅRSBERETNING 2017

**Transparency
International er den førende
globale bevægelse i kampen mod
korruption. Organisationen består af mere
end 100 afdelinger verden over samt et inter-
nationalt sekretariat i Berlin. Vi dokumenterer
og skaber opmærksomhed om problemerne med
korruption og samarbejder med regeringer,
erhvervsliv og civilsamfund om at imple-
mentere mekanismer, der effektivt
modvirker korruption**

FORORD

2017 var et 'arbejdsår'. Et år hvor bestyrelsen arbejdede på at konsolidere kendskabet til betydningen af transparens på alle niveauer i samfundet. Derfor blev der takket ja til at give oplæg og deltage i debat ved en række seminarer også inden for forskning.

Der er givet mange interviews – til studerende fra ind- og udland, til grønlandsk og udenlandsk presse, til officielle repræsentanter fra EU og til den almindelige borger.

Samarbejdet med TI-Litauen og TI-Rusland har gjort at fokus har været på gennemsigtighed omkring de offentligt ejede selskaber og har overbevist os om, at arbejdet med processen er ligeværdigt med resultatet.

2017 var også 'fiskeriåret'. TIG deltog i debatten gennem sit høringssvar til fiskeriloven bl.a. ved at pege på betyd-

ningen af transparens i kvotetildeling og på aktiv deltagelse i medierne.

Vi ser frem til at fortsætte og forstærke indsatsen i 2018. Global Corruption Barometer, fra 2016, viser, at befolkningen klart mener, at korruption eller korrupt adfærd skal frem i lyset, og at det generelt er accepteret at rapportere korruptionssager. Det giver energi til det fortsatte arbejde.

Venlig hilsen

Bestyrelsen i Transparency International Greenland

*Anita Hoffer, Bolette Maqe Nielsen, Dora Drechsel,
Aviaq Brandt, Irene Jeppson, Karsten Lyberth-Klausen,
Betina Præstii*

LEDELSESBERETNING

HOVEDAKTIVITET

Transparency International Greenland er en NGO, der arbejder for forebyggelse af korruption i Grønland som et lokalt chapter af den internationale organisation Transparency International. Transparency International Greenland blev i 2015 godkendt som et Nationalt Chapter.

Foreningens formål er at forebygge korruption, både nationalt og internationalt, i samarbejde med Transparency International. Korruption defineres som **misbrug af betroet magt for egen vindings skyld**. Foreningen bekæmper korruption ved at arbejde for vidtgående offentlighed i forvaltningen, åbenhed i virksomheder og generel gennemsigtighed i samfundet samt i øvrigt ved at udbrede oplysning om korruption og dens skadevirkninger.

Foreningen forpligtiger sig til at følge Transparency International's retningslinjer ved:

- Opmærksomt at følge lovgivning, administrativ praksis m.v. i både private og offentlige organisationer med henblik på at konstatere adfærd, der fremmer eller negligerer korruption, og dernæst at
- Gøre opmærksom på eventuelle svagheder og stille forslag til forbedringer.

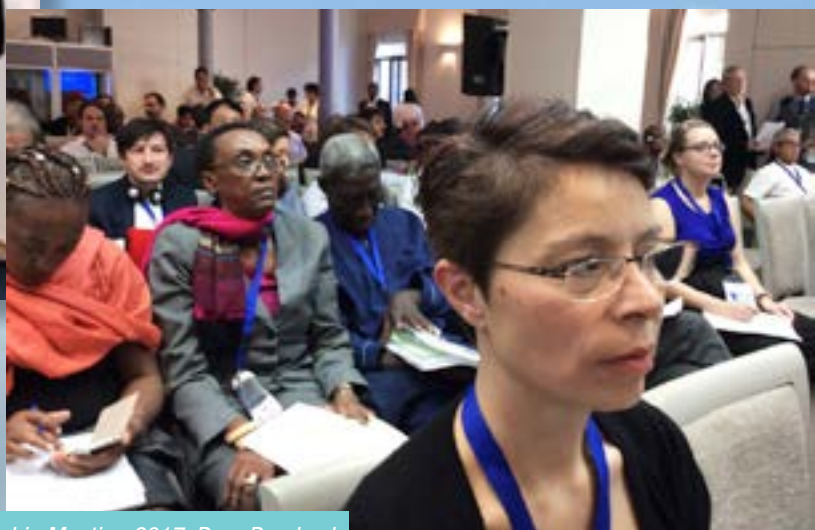
UDVIKLING I AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Aktivitetsniveauet er højt, men er hæmmet af manglen på et permanent sekretariat og et mere stabilt økonomisk grundlag. TIG's strategi følger retningslinjerne i Transparency International's 2020 strategi. TIG har indleveret seks høringssvar og har deltaget i en række offentlige møder samt konferencer og forskningssamlinger. Største aktivitet i 2017 var deltagelse i et projekt omkring etablering af fælles guidelines for interessekonflikter i Norden og Baltikum, som Nordisk Ministerråd støttede økonomisk. I 2017 deltog TIG med to personer i Transparency International's årsmøde i Berlin. I 2017 blev endvidere udgivet: *Håndbog i antikorruption for kommuner* samt afholdt kursus for Kommuneqarfik Sermersooq om anvendelsen af denne.

Årets resultat udviser et overskud på 4 t.kr. mod et overskud på 111 t.kr. i 2016 (heraf øremærket 175 t.kr. til projekt, der forventes afviklet i 2018). Foreningens økonomi hviler dels på medlemsbidrag og dels på donationer fra fonde. I 2017 har GrønlandsBANKEN's Erhvervsfond bl.a. givet 250 t.kr. til understøttelse af projekter og til drift af sekretariatet.

Møde med borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq.

Annual Membership Meeting 2017. Dora Drechsel

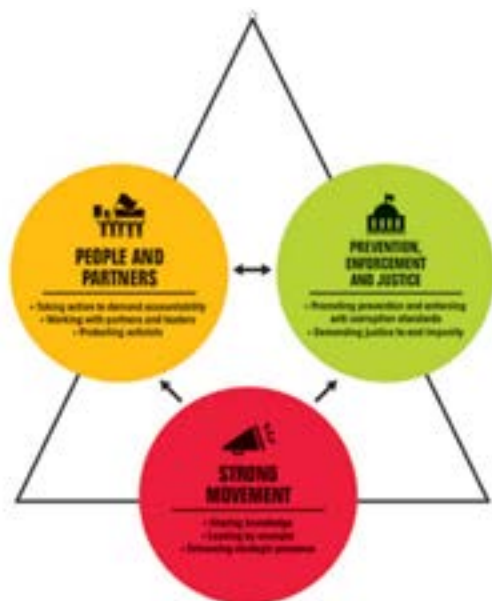
2017 MILEPÆLE

- **Januar:** Ansøgning til Noregio om 'Projekt Bedre Borgerinddragelse'
- **Marts:** Besøg fra TI Litauen og opstart af Project Learning Together om guidelines for Conflict of Interest. Nordisk Ministerråd miniseminar. Grønlands Råd for Menneskerettigheder.
- **April:** Generalforsamling og præsentation af Håndbog i Antikorruption – for kommuner
- **Maj:** Future Greenland
- **Juni:** Summer School i Vilnius
- **August:** ArcHub møde 'Social Licence the operate'
- **September:** Bestyrelsens strategiseminar
- **Oktober:** Grønlands Råd for Menneskerettigheder møde i Sisimiut. TI årsmøde i Berlin, 2 deltagere
- **November:** Seminar for NGO'er om FN's Verdensmål
- **December:** Konference i Bruxelles "Where money meets politic". **Facebook:** statements om TIG

2017 har været endnu et travlt år fyldt med aktiviteter. Bestyrelsen har arbejdet efter den fastlagte fem-årige strategi, men med understregning af at bruge Transparency International's gode ry, viden og erfaring.

En solid og bredt funderet forståelse af korruptionens negative effekt på den vigtige "Nation Building" som foregår i Grønland, er en hjælp til at nå i mål. Vi skal skabe vores eget ståsted, men undervejs skal vi lære af andres succeser og fejltagelser.

Transparency International Greenlands strategi 2016-2020 er bygget op efter principperne i Transparency International's strategi 2020: Together Against Corruption.

- **People and partners:** Synlighed i samfundet, i pressen og på Facebook
- **Working with partners:** Kommuner som partnere, business-partnere
- **Prevention, enforcement and justice:** Projekt Learning Together, opfordre og følge op angående Antikorruptionskonventionen, whistleblower, antikorruptionspolitikker, politikeres private interesser, due diligence, kurser og afgive høringssvar.
- **Strong movement:** summerschool, årsberetning, deltagelse i nationale og internationale møder, seminarer og konferencer.
- **Enhancing strategic presence:** medlemsrekruttering, fundraising

ARBEJDSGRUNDLAG:

- Vi skal være gode til at bruge vores tid, der hvor vi har størst effekt. Det betyder, at hvis vi vurderer, at bedste resultat kan opnås ved lobbyarbejde, så er det den vej, som vi vil gå og efterfølgende orientere om vores resultater. Men hvis vi vurderer, at en indsats kræver generel folkelig opbakning, så vil vi gøre, hvad vi kan for at opnå den, fx via kampagner.
- Vi skal fastholde en sober og neutral vidensbaseret linje i organisationen også selvom andre måtte forsøge at tilskrive os andre motiver, som TIG hverken har eller ønsker. I bestyrelsen er vi overbeviste om, at transparens i beslutningsprocesser er et effektivt middel til at bekæmpe korruption.

- Vi mener, at borgerinddragelse er et middel til ægte demokrati og dermed også gennemsigtige beslutninger. Denne sammenhæng skal vi indimellem forklare til vores eksterne samarbejdspartnere. Men vi tror på, at gennem transparens, borgerinddragelse og demokrati kan vi bidrage til Grønlands proces for nation Building.

Det betyder ikke at TIG vil holde op med at være vagthunden, der bider fra sig og står frem og kritiserer. Den rolle er vi glade for, og den skal vi fastholde og udvikle. Men vi skal også udvikle samarbejdet og den gode dialog, så vi sammen kan sikre et åbent og korruptionsfrit Grønland.

PROJECT LEARNING TOGETHER: ESTABLISHING COMMON GUIDELINES FOR CONFLICT OF INTERESTS IN THE NORDIC AND BALTIC REGION

Transparency International Greenland indgik i slutningen af 2016 et projektsamarbejde med TI Litauen og TI Rusland med titlen "Establishing Common Guidelines for Conflict of Interests in the Nordic and Baltic Region". Projektet er finansieret af Nordisk Ministerråds program for NGO'er i Østersøregionen og afsluttes primo 2018.

Grønlands bidrag til projektet bliver en rapport med resultater fra TIG's undersøgelse af Selvstyrets og Kommuneqarfik Sermersooq's processer for udpegning af bestyrelsesmedlemmer, sikring af bestyrelsesmedlemmernes habilitet, retningslinjer for bestyrelsernes arbejde og gennemsigtighed i de offentligt ejede selskaber.

I undersøgelsesfasen, der er gennemført i 2017 er der gjort brug af: Spørgeskema til Selvstyrets bestyrelsessekretariat og Kommuneqarfik Sermersooq med opfølgende interviews, kvalitative interview af fire grønlandske erhvervsledere, desktop research med fokus på tilgængelig information omkring udpegning af bestyrelsesmedlemmer i offentligt ejede selskaber.

UDGIVELSER

HÅNDBOG I ANTIKORRUPTION – FOR KOMMUNER

Håndbogen er udarbejdet efter ide fra TI Norge. Håndbogen henvender sig til folkevalgte, ledere, ansatte og tillidsvalgte i

kommunerne. Håndbogen anbefales ikke at stå alene, men følges af løbende tilbud om oplæring i form af kurser og workshops. Første kursus blev gennemført i 2017 i Kommuneqarfik Sermersooq.

ØVRIGE AKTIVITETER

FORUM FOR ANSVARLIGT INDKØB

Oprettet af CSR Greenland, og TIG er inviteret med og har haft en plads i Advisory Board. Anbefalingerne for ansvarligt indkøb blev afleveret i efteråret 2017.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL 2017

Paninnguak Bendtsen blev optaget og fik støtte fra TIG til at deltage i Summer School i Vilnius. Her samles unge fra hele verden, hvor de får viden om anti-korruptionsarbejde. Se Paninnguak's beretning på hjemmesiden www.transparency.gl.

HÅNDBOG I ANTIKORRUPTION – TIL KOMMUNER

Håndbogen, der er udformet med inspiration fra TI Norge, blev udgivet i august og kort efter afholdtes første kursus i brug af denne. TIG afholdt kurset for ledende medarbejdere fra Kommuneqarfik Sermersooq. Instruktører: Thomas Trier Hansen, Anita Hoffer, Marianne Lykke Thomsen og Bodil Karlshøj. Kommunens plan var at deltagerne skulle formidle brugen af Håndbogens værktøjer ud i organisationen 'train the trainees'.

ANNUAL MEMBERSHIP MEETING BERLIN

Årsmødet i Transparency International blev afholdt i Berlin, hvor

Paninnguak Bendtsen

TI's sekretariat er beliggende. Programmet var bygget op med flere sideløbende workshops, og de mange input og kontakter vil danne grundlag for fremtidigt arbejde i TIG.

BESØG FRA TI LITAUEN

I marts havde TIG inviteret direktøren Sergejus Muravjovas fra TI Litauen. Dagene blev dels anvendt på introduktion af projekt Learning Together og orientering om Summer School og dels på en workshop for bestyrelsen.

Der blev afholdt møder med Naalakkersuisoq Doris J. Jensen, borgmester Asii Chemnitz Narup og med bestyrelsessekretariatet samt oplæg på NI Nuuk og Ilisimatusarfik.

INTERNATIONAL ANTI-KORRUPTIONSDAG 9. DECEMBER

I ugen op til dagen var indsat korte statements om TIG på TIG's Facebookside.

FACEBOOK

Bestyrelsen søger at lægge relevante sager ud på Facebook. Så vidt muligt indsættes indlæg på begge sprog. TIG's Facebookside har knap 1000 følgere. Rækkevidden for et opslag er ca. 500 pr. uge.

GRØNLANDS RÅD FOR MENNESKERETTIGHEDER

Rådet har afholdt to møder af hver to dage i henholdsvis Nuuk og Sisimiut. TIG's repræsentant har deltaget i begge møder. Derudover er afgivet høringssvar i forbindelse med forestående lovændring for rådet. Arbejdet i rådet er frivilligt og ulønnet. TIG har ikke haft udgifter i forbindelse med rådsmøder. Anita Hoffer er af rådet udpeget til bestyrelsen for Institut for Menneskerettigheder. Udpegningen er personlig og gælder for en 4-årig periode.

KLIP FRA PRESSEMEDDELELSER I 2017

- **20. april 2017:** Håndbogen sætter etik og antikorrupsion på dagsordenen. Den indeholder afsnit om risikozoner og korrupsionsformer, giver oversigt over de centrale love og gennemgår whistleblowerordninger.
- **15. september 2017:** Transparency International Greenland (TIG) noterer med tilfredshed Selvstyrets initiativ i forhold til den internationale indsats for at forbedre skattegennemsigtigheden ved at blive medlem af det Globale Forum under den internationale organisation for økonomisk samarbejde og udvikling, OECD.
- **21. september 2017:** TIG efterlyser transparens omkring forvaltningen af de levende ressourcer og ser med bekymring på den i pressen meget omtalte kommunikation omkring kriterier for tildeling af fiskekvoter og den stigende uigennemsigtighed, der præger Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst's arbejde omkring fastsættelse og fordeling af kvoter generelt. Et forhold som TIG hæfter sig ved også påpeges i Økonomisk Råds rapport fra 2017, der anbefaler regler, der bidrager til transparens, legitim og bæredygtig forvaltning.

FORVENTNINGER TIL 2018

- Rapporten Establishing Common Guidelines for Conflict of Interests in the Nordic and Baltic Region vil blive præsenteret og forhåbentlig medvirke til videreudvikling af åbenhed i processerne omkring udpegning af bestyrelsesmedlemmer i offentligt ejede selskaber.
- Kommunerne er tilbudt kurser og vi håber, at de tager godt imod tilbuddet.
- 2018 er valgår. TIG vil gøre opmærksom på betydning af transparens i det politiske arbejde, på internationale konventioner og vigtigheden af en klar strategi til bekæmpelse af korrupsion.
- TIG vil også i 2018 være meget opmærksom på åbenhed i kommunikation mellem Naalakkersuisut og befolkningen, konkret vil vi fortsat se på besvarelserne af § 37 spørgsmål.
- TIG vil forfølge kravet om åbenhed i forvaltning af landets ressourcer.
- FN's Verdensmål, SDG, er højt prioriterede på den internationale plan. TIG vil promovere og søge samarbejde med andre NGO'er om udbredelsen her i landet.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL

EN GLOBAL BEVÆGELSE I KAMPEN MOD KORRUPTION

TI's vision er at sikre en verden, hvor regeringer, politik, erhvervsliv, civilsamfund og menneskers dagligliv er fri af korruption ved at promovere transparens, ansvarlighed og integritet på alle niveauer og i alle sektorer. Organisationen består af mere end 100 chapters verden over samt et internationalt sekretariat i Berlin. TI dokumenterer og skaber opmærksomhed om problemerne med korruption og samarbejder med regeringer, erhvervsliv og civilsamfund om at implementere mekanismer, der effektivt modvirker korruption.

De nationale chapter er uafhængige civilsamlingsorganisationer, som er registreret i hjemlandene og internationalt forbundet med TI. Hvert chapter har egen bestyrelse og medlemsbasis, strategiske prioriteter, projekter og er ansvarlig for at skaffe sin egen finansiering. TI's sekretariat i Berlin støtter chapterne med viden og værktøjer (såsom Corruption Perception Index, Global Corruption Barometer, NIS-metoden etc.) men skaffer ikke finansiering til sådanne projekter. Det internationale sekretariat organiserer desuden årlige regionale og globale møder, hvor chapterne udveksler erfaringer, udformer nye samarbejder og deler seneste viden om forskning, initiativer og resultater opnået i TI som helhed.

Transparency International Greenland (TIG) er en del af denne struktur og støtter op om TI's vision. Mens der allerede i dag findes korrupte praksisser og mangel på transparens, som bør adresseres af TIG, så er vores primære målsætning at forhindre korruption i at få fodfæste.

Civilsamlingsorganisationerne i Grønland er små og dårligt finansierede, hvilket efterlader et tomrum uden stærke kritiske instanser til at følge udviklingen og holde politikere samt embedsværk ansvarlige. Også medierne mangler ressourcer og kompetencer til at indtage kritiske positioner. En sådan rolle kræver viden og teknisk ekspertise.

TIG'S SAMMENSÆTNING

Bestyrelsen har syv medlemmer, der er valgt ved TIG's generalforsamling i april 2017.

Ultimo december 2017 bestod bestyrelsen af:

Anita Hoffer, formand

Bolette Maqe Nielsen, næstformand. Dora Drechsel, Aviaq Brandt, Irene Jeppson, Karsten Lyberth-Klausen, Betina Præstiin

Bestyrelsen har tilknyttet to ekspertmedlemmer, der ikke har stemmeret: Anne Mette Erlandsson og Thomas Trier Hansen.

FONDE OG DONATIONER

- GrønlandsBANKENs Erhvervsfond; kr. 250.000 til drift af Sekretariat samt understøttelse af projekter.
- Tips & Lotto Pulje C; kr. 90.000 til drift herunder lokaleleje.
- Tips & Lotto Projektstøtte Pulje C: kr. 19.533 til konference i Bruxelles The Corridors of Power' samt kr. 13.076 til deltagelse i TI's årsmøde.
- Udenrigsdirektoratet; kr. 20.000 til NGO temadag om FN's Verdensmål
- Nordisk Ministerråd; kr. 100.000 til projekt; Learning Together.
- Tele Greenland; frit internet i sekretariatet.
- Grønlands Erhverv; Assistance til bogføring.

